

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декана економічного факультету

В.М. Гельман

« 25 » 2025 р.

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ**

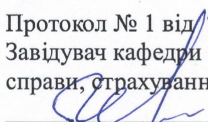
підготовки бакалаврів

денної форми здобуття освіти

освітньо-професійна програма «Фінанси і кредит»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

ВИКЛАДАЧ: Болдуєва Оксана Валеріївна, д.е.н., доц., професор кафедри фінансів,
банківської справи, страхування та фондового ринку

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри фінансів, банківської
справи, страхування та фондового ринку

Протокол № 1 від «25» серпня 2025 р.
Завідувач кафедри фінансів, банківської
справи, страхування та фондового ринку
 А.В. Череп

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

 А.В. Горбунова

2025 рік

Зв'язок з викладачами:

E-mail: vlada.ox@ukr.net

Сезн ЗНУ повідомлення: форум, приватні повідомлення

Телефон:(061) 228-76-24 (кафедра)

Інші засоби зв'язку: *Zoom* – ідентифікатор 843 843 6495 пароль 200887;

Viber (за попередньою домовленістю)

Кафедра: фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку (а.114, 5 корп. ЗНУ).

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення освітнього компоненту «Теорія і практика бізнес-планування» є формування у майбутніх фахівців системи теоретичних знань і набуття практичних навичок у сфері розробки бізнес-планів підприємств та інвестиційних проєктів, використання їх як інструменту стратегічного управління підприємницькою діяльністю.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Теорія і практика бізнес-планування» є: ознайомлення з загальною проблематикою управління проєктами, цілями та принципами бізнес-планування; засвоєння підходів до бізнес-планування та методів аналізу проєктних рішень у діяльності підприємств; опанування методики та технології розробки бізнес-планів; вивчення структури бізнес-плану та змістового наповнення його розділів; формування практичних навичок розробки бізнес-планів підприємницьких проєктів; застосування сучасного інструментарію бізнес-планування в реальних економічних умовах.

Зміст і структура дисципліни спрямовані на розвиток у студентів здатності здійснювати бізнес-планування на основі методів аналізу проєктних рішень, концепції вартості капіталу, управління грошовими потоками та інших фінансово-економічних підходів.

Практичні заняття сприяють формуванню економічного мислення, необхідного для прийняття обґрунтованих і нестандартних управлінських рішень, зокрема в умовах невизначеності та трансформацій вітчизняного бізнес-середовища.

Курс «Теорія і практика бізнес-планування» пов'язаний з дисциплінами «Управлінська діяльність підприємства», «Фінанси підприємств», «Економіка підприємства».

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	6-й	-
Кількість кредитів ECTS	6	
Кількість годин	180	
Лекційні заняття	26 год.	-
Практичні заняття	26 год.	-
Самостійна робота	128 год.	-

Консультації	Графік консультацій: Четвер, 14.30 Особисті – просп. Соборний, 74, V корп. ЗНУ, к. 114; дистанційні –Telegram, Viber, Zoot за попередньою домовленістю Zoom: ідентифікатор 843 843 6495 пароль 200887
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11344&notifieditingon=1

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
1	2	3
<p style="text-align: center;"><i>Загальні компетентності</i></p> <p>ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 09. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p style="text-align: center;"><i>Спеціальні компетентності</i></p> <p>СК 01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.</p> <p>СК 03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).</p> <p>СК 07. Здатність скласти та аналізувати фінансову звітність.</p> <p>СК 09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.</p> <p>СК 10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.</p> <p>СК 11. Здатність підтримувати належний</p>	<p>Лекції, практичні заняття:</p> <p>- словесні (розповідь, пояснення, лекція, бесіда, робота зі статтями, аналітичними матеріалами, навчальна дискусія);</p> <p>- наочні (презентації, діаграми та ілюстрації: схеми, моделі, використання інтерактивних дошок в Zoom);</p> <p>- практичні (задачі, практична робота, аналітичне дослідження);</p> <p>- методи формування Soft Skills (публічне обговорення ходу та результатів виконання практичних завдань);</p>	<p>Поточний контроль: теоретичні завдання: тестування в системі Moodle, усне опитування, одноваріантні запитання; практичні завдання: розв'язання вправ і практичних задач.</p> <p>Самостійна робота: систематичний огляд літератури, вивчення матеріалів, виконання завдань, презентацій, тестування в системі Moodle</p> <p>Підсумковий контроль: теоретичне завдання: усна відповідь на питання; тестові завдання; практичне завдання: виконання Індивідуального завдання (розробка</p>

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
<p>рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.</p> <p style="text-align: center;"><i>Програмні результати</i></p> <p>ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.</p> <p>ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.</p> <p>ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p>	<p>- метод навчання з використанням Інтернет-технологій (електронне навчання)</p>	<p>бізнес-плану).</p>

3. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ

Тема 1. Економічна природа бізнесу

Поняття та основні ознаки бізнесу. Об'єкти та суб'єкти бізнес-відносин. Функції та умови підприємницького бізнесу. Середовище функціонування бізнесу. Ознаки бізнес-діяльності. Характеристика елементів системи бізнесу. Види бізнесу та їх характеристика. Поняття та основні ознаки бізнесу, функції та принципи.

Тема 2. Бізнес-планування, як інструмент управління бізнесом

Відмінність бізнес-плану від планів підприємницької діяльності суб'єкта бізнесу. Сутність понять “бізнес-планування” та “бізнес-план”. Мета розробки бізнес-плану суб'єкта підприємницької діяльності, його цілі та завдання. Характеристика зовнішньої та внутрішньої функції розробки бізнес-плану. Джерела інформації для розробки бізнес-плану суб'єкта підприємницької діяльності. Методологічна схема розробки бізнес-плану суб'єкта підприємницької діяльності. Основні принципи бізнес-планування, їх характеристика. Методи розрахунку показників бізнес-плану та їх суть. Характеристика основних етапів розробки бізнес-плану як документа.

Тема 3. Сутність та особливості формування процесу бізнес-планування

Ключові стадії процесу бізнес-планування. Основне завдання концепції бізнес-планування. Основні питання підготовчої стадії бізнес-планування. Основна стадія розробки бізнес-плану та її характеристика. Наповнення фінансового блоку бізнес-планування. Основна мета та характеристика міжнародних та вітчизняних стандартів бізнес-планування. Програмні продукти, які використовуються у бізнес-плануванні.

Тема 4. Підготовча стадія розробки бізнес-плану

Логіка процесу стратегічного планування на підготовчій стадії. Оцінювання сприятливих зовнішніх можливостей та загроз реалізації бізнес-проекту. Виявлення сильних і слабких сторін суб'єкта підприємницької діяльності (бізнес-проекту). Визначення місії суб'єкта підприємницької діяльності (бізнес- проекту) та формування його цілей. Аналіз стратегічних альтернатив та обрання стратегії.

Тема 5. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-плану

Фактори, які визначають структуру бізнес-плану як документа та характер впливу кожного з них. Обов'язкові розділи оптимальної структури бізнес-плану.

Внутрішня логіка розробки бізнес-плану. Характеристика інших підходів до послідовності розробки бізнес-плану. Напрями щодо оформлення бізнес-плану як документа. Характеристика та обґрунтування основних правил до оформлення бізнес-плану.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ СКЛАДОВИХ БІЗНЕС-ПЛАНУ

Тема 6. Галузь, суб'єкт підприємницької діяльності та його продукція

Мета та основні цілі розробки розділу “Галузь, суб'єкт підприємницької діяльності та його продукція”. Характеристика суб'єкта підприємницької діяльності. Формування інформації про суб'єкта підприємницької діяльності у випадку розробки бізнес-плану створення нового чи діючого суб'єкта підприємницької діяльності.

Характеристика продукції (послуг) суб'єкта підприємницької діяльності. Суть поняття та необхідність обґрунтування етапів життєвого циклу продукції (послуги)

суб'єкта підприємницької діяльності. Розрахунок та опис у бізнес-плані вплив факторів на споживання продукції (послуг) суб'єкта підприємницької діяльності. Основна мета опису базових галузевих параметрів. Методи оцінки рівня конкуренції на ринку.

Тема 7. Діагностика конкурентного середовища суб'єкта підприємницької діяльності

Сутність конкурентного середовища та його складові. Методика діагностики конкурентного середовища суб'єкта підприємницької діяльності. Оцінювання конкурентних сил та визначення типу ринку. Оцінювання інтенсивності конкуренції та ступеня монополізації ринку. Аналіз конкурентних позицій суб'єкта підприємницької діяльності на ринку.

Тема 8. Маркетинг-план

Основна мета та цілі розробки розділу “Маркетинг-план”. Основні характеристики розділу “Маркетинг-план”. Логіка розробки розділу “Маркетинг-план”. Сутність поняття маркетингова стратегія та її типи. Цінова стратегія та основні характеристики методів встановлення ціни. Підходи до визначення бюджету витрат на маркетинг. Складання таблиці бюджету витрат на рекламу. Можливий розподіл бюджету витрат на маркетинг. Таблична форма для прогнозування обсягів продаж продукції (надання послуг).

Тема 9. Виробничий план

Основна мета та цілі розробки розділу “Виробничий план”. Основні складові розділу “Виробничий план”. Внутрішня логіка розробки розділу “Виробничий план”. Напрями та етапи формування матеріально-технічної бази суб'єкта підприємницької діяльності (підприємницького проекту). Таблична форма для планування потреби у матеріально-технічній базі суб'єкта підприємницької діяльності (проекту). Планування потреби суб'єкта підприємницької діяльності (проекту) в основних засобах. Методика планування потреби у персоналі. Визначення умовно-постійних та умовно-змінних витрат.

Тема 10. Організаційний план

Основна мета та цілі розробки розділу “Організаційний план”. Внутрішня логіка розробки розділу “Організаційний план”. Організаційна структура управління, та її основні типи. Послідовність розробки проекту організаційної структури управління суб'єктом підприємницької діяльності (реалізацією проекту). Показники оцінки та принципи побудови організаційної структури управління. Потреба складання матриці управлінських можливостей суб'єкта підприємницької діяльності. Інформація в “Організаційному плані” щодо правових аспектів реалізації проекту.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ТА ПРЕЗЕНТАЦІЯ БІЗНЕС-ПЛАНУ

Тема 11. Оцінювання комерційних ризиків

Характеристика поняття ризику реалізації підприємницького проекту. Найбільш типові ризики (ускладнення), характерні для підприємницької діяльності суб'єкта бізнесу. Найбільш типові ознаки класифікації ризиків реалізації підприємницького проекту. Відмінність між чистими та спекулятивними ризиками. Зовнішні та внутрішні (за характером впливу) ризики функціонування підприємства. Втрати суб'єкта бізнесу від впливу ризиків. Кількісне та якісне оцінювання рівня ризику. Методи оцінки ризику їх зміст та характеристика.

Методика аналізу систематичного ризику підприємницької діяльності суб'єкта бізнесу. Зміст та методика урахування невизначеності у діяльності суб'єкта підприємництва, яка базується на використанні теорії нечітких множин.

Тема 12. Фінансовий план. Презентація бізнес-плану

Значення, зміст і технологія розробки фінансового плану. Основні табличні форми фінансового плану. Очікувані фінансові коефіцієнти. Цілі та завдання презентації бізнес-плану, методологічні основи експертизи бізнес-плану.

Взаємозв'язок “Фінансово плану” та попередніх розділів бізнес-плану у контексті формування інформаційного поля “Фінансового плану”. Переваги та недоліки джерел залучення фінансових ресурсів на суб’єкт підприємництва.

Джерела залучення фінансових ресурсів: вплив на зміст та структуру бізнес-плану, зокрема на фінансові показники. Доцільність розробки табличних форм “Фінансового плану”. Період планування фінансових коефіцієнтів та розрахунків у табличних формах. Інформаційна база планування критичних обмежень обсягів підприємницької діяльності суб’єкта бізнесу.

Цілі та завдання презентації бізнес-плану, методологічні основи експертизи бізнес-плану.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Лекція 1	Тема 1. Економічна природа бізнесу	2	-	<p style="text-align: center;"><i>Лекції проводяться щотижня згідно розкладу</i> https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/economy/navchalnij_protses</p>
Лекція 2	Тема 2. Бізнес-планування, як інструмент управління бізнесом	2	-	
Лекція 3	Тема 3. Сутність та особливості формування процесу бізнес-планування	2	-	
Лекція 4	Тема 4. Підготовча стадія розробки бізнес-плану	2	-	
Лекція 5	Тема 5. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-плану.	2	-	
Лекція 6	Тема 6. Галузь, суб’єкт підприємницької діяльності та його продукція	2	-	
Лекція 7	Тема 7. Діагностика конкурентного середовища суб’єкта підприємницької діяльності	2	-	
Лекція 8	Тема 8. Маркетинг-план	2	-	
Лекція 9	Тема 9. Виробничий план	2	-	
Лекція 10	Тема 10. Організаційний план	2	-	
Лекція 11	Тема 11. Оцінювання комерційних ризиків	2	-	
Лекція 12	Тема 12. Фінансовий план. Презентація бізнес-плану	4	-	
Всього годин на проведення лекцій		26		
Практичне заняття 1	Тема 1. Економічна природа бізнесу 1. Поняття та основні ознаки бізнесу 2. Об’єкти та суб’єкти бізнес-відносин 3. Функції та умови підприємницького	2	-	<p style="text-align: center;"><i>Практичні заняття проводяться щотижня</i></p>

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
	бізнесу 4. Середовище функціонування бізнесу Перелік завдань: опитування (усне); розв'язання вправ і практичних задач (письмово); презентація власних досліджень; тестування.			згідно розкладу https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/economy/navchalnij_protses
Практичне заняття 2	Тема 2. Бізнес-планування, як інструмент управління бізнесом 1. Суть, мета і види бізнес-планів 2. Формування інформаційного поля бізнес-плану 3. Методологія розробки бізнес-плану Перелік завдань: опитування (усне); розв'язання вправ і практичних задач (письмово); презентація власних досліджень; тестування.	2	-	
Практичне заняття 3	Тема 3. Сутність та особливості формування процесу бізнес-планування. 1. Основні характеристики складових процесу бізнес-планування. 2. Характеристика основних міжнародних стандартів бізнес-планування. 3. Інформаційні технології в процесі бізнес-планування. Перелік завдань: опитування (усне); розв'язання вправ і практичних задач (письмово); презентація власних досліджень; тестування.	2	-	
Практичне заняття 4	Тема 4. Підготовча стадія розробки бізнес-плану. 1. Логіка процесу стратегічного планування на підготовчій стадії. 2. Оцінювання сприятливих зовнішніх можливостей та загроз реалізації бізнес-проекту. 3. Виявлення сильних і слабких сторін суб'єкта підприємницької діяльності (бізнес-проекту). 4. Визначення місії суб'єкта підприємницької діяльності (бізнес-проекту) та формування його цілей. 5. Аналіз стратегічних альтернатив та	2	-	

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
	обрання стратегії. Перелік завдань: опитування (усне); розв'язання вправ і практичних задач (письмово); презентація власних досліджень; тестування.			
Практичне заняття 5	Тема 5. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-плану. 1. Структура бізнес-плану. 2. Логіка розробки бізнес-плану. 3. Вимоги до стилю написання та оформлення бізнес-плану. Перелік завдань: опитування (усне); розв'язання вправ і практичних задач (письмово); презентація власних досліджень; тестування.	2	-	
Практичне заняття 6	Тема 6. Галузь, суб'єкт підприємницької діяльності та його продукція. 1. Загальна характеристика суб'єкта підприємницької діяльності та його продукції (послуг). 2. Характеристика об'єкта бізнесу. 3. Аналіз ключових компонентів ринку при складанні бізнес-плану. Перелік завдань: опитування (усне); розв'язання вправ і практичних задач (письмово); презентація власних досліджень; тестування.	2	-	
Практичне заняття 7	Тема 7. Діагностика конкурентного середовища суб'єкта підприємницької діяльності. 1. Сутність конкуренції та її види. 2. Класифікація конкурентів підприємства 3. Конкурентна діагностика бізнес-організацій. 4. Оцінювання конкурентних сил та визначення типу ринку. 5. Розрахунок частки ринку підприємства. Перелік завдань: опитування (усне); розв'язання вправ і практичних задач (письмово); презентація власних досліджень; тестування.	2	-	

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
Практичне заняття 8	<p>Тема 8. Маркетинг-план.</p> <p>1. Завдання розділу, логіка його розробки. 2. Стратегія маркетингу. 3. Фінансові потреби на реалізацію плану маркетингу. 4. Прогнозування обсягів продажів.</p> <p>Перелік завдань: опитування (усне); розв'язання вправ і практичних задач (письмово); презентація власних досліджень; тестування.</p>	2	-	
Практичне заняття 9	<p>Тема 9. Виробничий план.</p> <p>1. Цілі та завдання виробничого плану. 2. Структура виробничого плану; технологія виробництва, контроль якості виробничого процесу, виробнича програма суб'єкта підприємницької діяльності. 3. Формування матеріально-технічної бази 4. Нормування ресурсного забезпечення бізнес-плану.</p> <p>Перелік завдань: опитування (усне); розв'язання вправ і практичних задач (письмово); презентація власних досліджень; тестування.</p>	2	-	
Практичне заняття 10	<p>Тема 10. Організаційний план.</p> <p>1. Основні цілі та завдання організаційного плану. 2. Структура організаційного плану. 3. Вибір організаційної структури та визначення потреби в управлінському персоналі. 4. Календарний план-графік реалізації підприємницького проекту.</p> <p>Перелік завдань: опитування (усне); розв'язання вправ і практичних задач (письмово); презентація власних досліджень; тестування.</p>	2	-	
Практичне заняття 11	<p>Тема 11. Оцінювання комерційних ризиків.</p> <p>1. Сутність та види ризиків, які враховуються при бізнес-плануванні. 2. Структура та цілі розробки розділу "Оцінювання комерційних ризиків". 3. Методика оцінювання впливу ризиків та</p>	2	-	

Вид заняття / роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
	напрями їх мінімізації. Перелік завдань: опитування (усне); розв'язання вправ і практичних задач (письмово); презентація власних досліджень; тестування.			
Практичне заняття 12	Тема 12. Фінансовий план. Презентація бізнес-плану. 1. Значення, зміст і технологія розробки фінансового плану. 2. Основні табличні форми фінансового плану. 3. Очікувані фінансові коефіцієнти. 4. Презентація бізнес-плану. Перелік завдань: опитування (усне); розв'язання вправ і практичних задач (письмово); презентація власних досліджень; тестування.	4		
Всього годин на проведення практичних занять		26	-	
Самостійна робота	Тема 1. Економічна природа бізнесу <i>Питання для самостійного опрацювання:</i> Середовище функціонування бізнесу. Ознаки бізнес-діяльності. Характеристика елементів системи бізнесу. Види бізнесу та їх характеристика. Поняття та основні ознаки бізнесу, функції та принципи. <i>Завдання для виконання:</i> пошук та вивчення інформації, презентація власних досліджень, тестування.	10		
	Тема 2. Бізнес-планування, як інструмент управління бізнесом <i>Питання для самостійного опрацювання:</i> Види бізнес-планів та їх класифікація за призначенням і функціональним використанням. Методи збору та систематизації інформації, необхідної для формування бізнес-плану. Методи розрахунку фінансово-економічних показників у процесі бізнес-планування. <i>Завдання для виконання:</i> пошук та вивчення інформації, презентація власних досліджень, тестування.	10		

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
	<p>Тема 3. Сутність та особливості формування процесу бізнес-планування</p> <p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i> Наповнення фінансового блоку бізнес-планування. Основна мета та характеристика міжнародних та вітчизняних стандартів бізнес-планування. Програмні продукти, які використовуються у бізнес-плануванні.</p> <p><i>Завдання для виконання:</i> пошук та вивчення інформації, презентація власних досліджень, тестування.</p>	10		
	<p>Тема 4. Підготовча стадія розробки бізнес-плану</p> <p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i> Логіка стратегічного планування на підготовчій стадії розробки бізнес-плану. Методика виявлення зовнішніх загроз і можливостей у реалізації бізнес-проекту та особливості аналізу конкурентного середовища. Сутність формування місії підприємства, дерево стратегічних цілей та процес вибору бізнес-стратегії.</p> <p><i>Завдання для виконання:</i> пошук та вивчення інформації, презентація власних досліджень, тестування.</p>	10		
	<p>Тема 5. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-плану</p> <p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вплив цілей бізнес-проекту та характеристик суб'єкта підприємницької діяльності на структуру бізнес-плану 2. Етапи та логічна послідовність розробки бізнес-плану 3. Вимоги до написання та оформлення бізнес-плану відповідно до сучасних стандартів <p><i>Завдання для виконання:</i> пошук та вивчення інформації, презентація власних досліджень, тестування.</p>	11		
	<p>Тема 6. Галузь, суб'єкт підприємницької діяльності та його продукція</p> <p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p>	11		

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
	<p>1. Формування загальної характеристики суб'єкта підприємницької діяльності та його продукції (послуг).</p> <p>2. Визначення ключових характеристик об'єкта бізнесу та конкурентних переваг продукції.</p> <p>3. Аналіз галузі, цільового ринку та бар'єрів входу при складанні бізнес-плану.</p> <p><i>Завдання для виконання:</i> пошук та вивчення інформації, презентація власних досліджень, тестування.</p>			
	<p>Тема 7. Діагностика конкурентного середовища суб'єкта підприємницької діяльності</p> <p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <p>1. Класифікація конкурентів підприємства та принципи їх ідентифікації.</p> <p>2. Методика діагностики конкурентного середовища суб'єкта підприємницької діяльності.</p> <p>3. Оцінювання конкурентних сил і типу ринку на основі моделі п'яти сил М. Портера.</p> <p><i>Завдання для виконання:</i> пошук та вивчення інформації, презентація власних досліджень, тестування.</p>	11		
	<p>Тема 8. Маркетинг-план</p> <p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <p>1. Структура та логіка побудови розділу «Маркетинг-план» у складі бізнес-плану.</p> <p>2. Вибір маркетингової стратегії підприємства залежно від типу ринкового сегменту та позиціонування продукції.</p> <p>3. Основні методи прогнозування обсягів продажів у маркетинговому плануванні.</p> <p><i>Завдання для виконання:</i> пошук та вивчення інформації, презентація власних досліджень, тестування.</p>	11		
	<p>Тема 9. Виробничий план</p> <p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <p>1. Структура виробничого плану та обґрунтування виробничої програми підприємства.</p>	11		

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
	<p>2. Методи формування матеріально-технічної бази та ресурсного забезпечення бізнес-проєкту.</p> <p>3. Підходи до нормування ресурсів і розрахунку витрат у виробничому процесі.</p> <p><i>Завдання для виконання:</i> пошук та вивчення інформації, презентація власних досліджень, тестування.</p>			
	<p>Тема 10. Організаційний план</p> <p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <p>1. Обґрунтування вибору організаційно-правової форми та кадрового складу підприємницького проєкту.</p> <p>2. Визначення організаційної структури управління і потреби в управлінському персоналі.</p> <p>3. Розробка календарного плану-графіка реалізації підприємницького проєкту та забезпечення правового супроводу.</p> <p><i>Завдання для виконання:</i> пошук та вивчення інформації, презентація власних досліджень, тестування.</p>	11		
	<p>Тема 11. Оцінювання комерційних ризиків</p> <p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <p>1. Класифікація та характеристика основних комерційних ризиків у бізнес-плануванні.</p> <p>2. Структура розділу “Оцінювання комерційних ризиків” і його цільове призначення.</p> <p>3. Методи кількісного та якісного аналізу ризиків і напрями їх мінімізації в підприємницькому проєкті.</p> <p><i>Завдання для виконання:</i> пошук та вивчення інформації, презентація власних досліджень, тестування.</p>	11		
	<p>Тема 12. Фінансовий план. Презентація бізнес-плану</p> <p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <p>1. Основне призначення, зміст та етапи формування фінансового плану в бізнес-плануванні</p> <p>2. Табличні форми фінансового плану та методика їх заповнення</p>	11		

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
	<p>3. Основні фінансові коефіцієнти, що використовуються для оцінювання ефективності підприємницького проекту</p> <p>4. Зміст, завдання та особливості підготовки презентації бізнес-плану</p> <p><i>Завдання для виконання:</i> пошук та вивчення інформації, презентація власних досліджень, тестування.</p>			
Всього годин на самостійну роботу		128		

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття /роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Практичне заняття 1-12	Теоретичне завдання: опитування (усне); одноваріантні запитання (усно).	Опитування-дискусія включає питання для обговорення на практичних заняттях та питання винесені на самостійне опрацювання.	Студент, який приймав участь в обговоренні питань отримує 1 бал	12
Практичне заняття 1-12	Теоретичне завдання: презентація власних досліджень	Підготовка власних досліджень за питаннями винесеними для самостійного опрацювання та їх представлення у вигляді презентації.	Презентація власних досліджень оцінюється у 2 бали, при повному розкритті питань, 1 – часткове розкриття	12
Практичне заняття 1-12	Практичне завдання	Розв'язання практичних завдань.	За розв'язок практичного завдання- 1 бал за правильний розв'язок, 0,5 бали – з помилками	12
Практичне заняття 1-12	Тестування	Тестування в системі moodle за темами 1-12	Тестування (в системі Moodle) складається з 20 тестових завдань. За правильну відповідь на одне	24

Вид заняття/ роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
			запитання студент отримує 0,5 бали	
Усього за поточний контроль				60

Підсумковий контроль				
Екзамен	Теоретичне завдання: відповідь на два теоретичних питання (усно) відповідно до екзаменаційного білету	Семестровий екзамен проводиться в усній формі (теоретичні питання) за екзаменаційними білетами. Студент має витягнути екзаменаційний білет, в якому зазначені два теоретичні питання. Для підготовки двох теоретичних питань кожному студенту надається 15 хвилин та потім робиться усна відповідь.	Результат виконання студентом кожного теоретичного завдання оцінюється за такою шкалою: 7,5 балів – відповідь на питання є правильною та цілком обґрунтованою; 5-7 бали – відповідь є неповною, без суттєвих помилок або з незначними помилками; 3-4 бали – відповідь містить не менше ніж 30 % правильних положень, зокрема надається визначення понять та надано аргументи лише в загальних рисах; 1-2 бали – надано тільки визначення	15
	Практичне завдання: Індивідуальне завдання	Виконання індивідуального завдання (ІДЗ) – розробка бізнес-плану – передбачає комплексне дослідження та обґрунтування підприємницького проєкту. Вимоги до виконання та оформлення: виконання ІДЗ, презентаційний (графічний, наочний) матеріал, знання дослідженого матеріалу та здатність самостійно проаналізувати та ґрунтовно охарактеризувати	Представлення результатів індивідуального завдання оцінюється таким чином: <i>Змістовне наповнення бізнес-плану – 10 балів:</i> логічність структури, відповідність темі; обґрунтованість і повнота аналізу (активів, грошових потоків, прибутку, ризиків); коректність висновків і рекомендацій. <i>Презентація та візуалізація результатів – 5 балів:</i> наявність наочних матеріалів	25

		матеріал дослідження.	(таблиці, графіки, схеми); візуальна привабливість і зрозумілість подання інформації. <i>Самостійність виконання та аналітична глибина –</i> 5 балів: наявність елементів критичного аналізу, творчого мислення. <i>Усне представлення та аргументація висновків –</i> 5 балів: чіткість, логічність викладу; здатність аргументовано відповідати на запитання; володіння темою під час презентації.	
Усього за підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

1. Алькема В. Г., Шамотова Т. В. Бізнес-освіта в Україні: монографія. 2023. 252 с.
2. Барроу Колін та ін. Бізнес-план: Практ. посіб. 3-є вид. К.: Знання, 2017. 285 с.
3. Березіна Л. М., Дем'яненко Н. В., Подольна А. М., Пастернак М. В., Штик І. В. Економічна безпека та мотивація діяльності підприємств у період повномасштабного вторгнення в Україну. Агросвіт. № 20, 2023. С. 9-14. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/agrosvit/article/view/2287/2384>
4. Бізнес-планування підприємницької діяльності : навч. посіб. / З. С. Варналій, Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, Р. Р. Білик. Чернівці: Технодрук, 2019. 264 с.
5. Борисенко О.С., Шевченко А.В., Нетребко М.В. Методичне забезпечення підготовки бізнес-плану як ключового складника стратегічного управління діяльністю підприємства. Проблеми системного підходу в економіці. 2020. Вип. 1 (75). С. 90-97.
6. Галько Л. Бізнес-планування розвитку компанії: організаційні та

методологічні аспекти реалізації. Економіка та суспільство. 2022. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1836>

7. Галько Л. Р. Бізнес-планування розвитку компанії: організаційні та методологічні аспекти реалізації. Економіка та суспільство. 2022. Вип. 44. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-63>.

8. Глущенко, Л. Д., О. Й. Лесько, М. В. Бальзан. Теоретичні аспекти та сучасні тенденції бізнес-планування на підприємстві. 2022. С. 32-37. URL: <https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/35237/104563.pdf?sequence=2&isAllowed=y>

9. Добрава Н.В., Осипова М.М. Основи бізнесу: навчальний посібник. Одеса: Бондаренко М. О., 2018. 305 с.

10. Євчук Л. А. Основи бізнесу та бізнес-планування : навч. посіб. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2023. 264 с. URL: <https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1287/1/%D0%84%D0%B2%D1%87%D1%83%D0%BA%20%D0%9B.%20%D0%90.%20%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D0%B1%D1%96%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81%D1%83%20%D1%82%D0%B0%20%D0%B1%D1%96%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81-%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf>

11. Костецька І.І., Оліховська М. В., Оліховський В. Я. Бізнес-планування у системі менеджменту : навч. посіб. Дрогобич : Посвіт, 2019. 272 с.

12. Лященко Ю. Як самостійно скласти дієвий бізнес-план: етапи планування, структура та обсяг. Історії успіху. 2024. URL: <https://business.diaa.gov.ua/history-of-success/yak-samostiino-sklasty-diieviy-biznes-plan-etapy-planuvannia-struktura-ta-obsiah>.

13. Мірошніченко О.В., Приходько О.Ю., Іоргова Е.В. Бізнес-планування у сучасному підприємницькому середовищі: теоретико-прикладний аспект. *Трансформаційна економіка*. 2024. № 2(07). С. 50-54.

14. Світлична А. В., Дем'яненко Н. В., Передера Д. К., Кожевник Д. М., Кривошея Є. В. Роль бізнес-планування у відкритті власної справи та розвитку підприємства. *Агросвіт*. № 22, 2023. С. 120-126. URL: <https://nayka.com.ua/index.php/agrosvit/article/view/2411/2447>

15. Тарасюк Г.М. Бізнес-план: розробка, обґрунтування та аналіз. Навч. пос. 3-тє вид., стереотипне, 2024. 280 с.

16. Чорній Б. І. Система бізнес-планування на підприємстві та її елементи. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука"*. Серія: "Економічні науки". 2024. №1. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2024-1-9444>

Інформаційні ресурси

1. United Nations Industrial Development Organization. URL <https://www.unido.org>
2. Методичні рекомендації з розробки бізнес-планів інвестиційних проектів (наказ № 73 Державного агентства України з інвестицій та розвитку від 31.08.2010 року). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0018745-10>
3. Офіційний сайт KPMG. URL: <https://home.kpmg/ua/uk/home.html>
4. Офіційний сайт United Nations Industrial Development Organization (UNIDO). URL: <https://www.unido.org/>
5. Офіційний сайт Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР). URL: <https://www.ebrd.com/ru/home.html>

Рекомендовані онлайн-курси

1. Дев'ять безкоштовних онлайн-курсів для бізнесменів-початківців: від бізнес-плану до експорту. URL: <https://shotam.info/9-bezkoshtovnykh-onlayn-kursiv-dlia->

biznesmeniv-pochatkiivtsiv-vid-biznes-planu-do-eksportu/

2. Бізнес-школа онлайн від Дія.Бізнес. URL: <https://diia.gov.ua/news/biznes-shkola-onlajn-vid-diyabiznes>

3. Підприємництво. Власна справа в Україні. Онлайн-курси Prometheus. URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/entrepreneurship-ukraine/>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування занять є обов'язковим. Студенти, які пропустили лекцію повинні самостійно опрацювати лекційний матеріал згідно рекомендованої літератури та матеріалів представлених у СЕЗН ЗНУ Moodle. Студенти, які пропустили практичне заняття або за певних обставин не відвідують практичні заняття, повинні надсилати підготовлені теоретичні і практичні завдання (відповідно до контрольних заходів відповідної теми або практичного заняття) у СЕЗН ЗНУ Moodle для накопичення бажаної кількості балів та за потреби відвідувати консультації.

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це *плагіат*. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. До студентів, у роботах яких (наприклад, есе, тези, статті, письмові завдання, ситуаційні завдання) буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. Кодекс академічної доброчесності ЗНУ URL: <http://surl.li/qkvjiz>).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, отримання довідкової інформації, під час он-лайн тестування тощо). Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття. Під час виконання заходів контролю (контрольних робіт, заліків, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Комунікація викладача зі студентами здійснюється за допомогою повідомлень у СЕЗН Moodle; через електронну пошту викладача, месенджери Telegram та Viber. Викладач відповідатиме на запити студентів у термін до трьох робочих днів. Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну пошту та розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. Ел. пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем. Адреси типу user123@gmail.com не приймаються.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

Визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті дозволяється здобувачам ступеня вищої освіти бакалавр – для дисциплін, які починають викладатися з другого семестру. Визнання результатів проводиться у семестрі, який передує семестру, у якому згідно з навчальним планом конкретної освітньої програми передбачено вивчення

певної дисципліни.

Процедура врахування результатів, отриманих здобувачем за рахунок неформальної/інформальної освіти визначена у Положенні Запорізького національного університету про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти від 29.06.2022 р. №154 (URL: <http://surl.li/xogolg>).

Неформальне та/або інформальне навчання здобувачі вищої освіти можуть проходити в Школі фінансової грамотності «Талан» Національного банку України та на освітніх платформах: онлайн-платформа фінансової грамотності «Гаразд» Національного банку України; онлайн-платформа Prometheus; онлайн-платформа ВУМ online; онлайн-платформа Київська Школа Економіки; платформа Courséga та ін.

За наявності сертифікату (свідоцтва, програми тощо) про проходження онлайн-курсу, тренінгу, вебінару, курсу підвищення кваліфікації, конференції та ін. з тематики (однієї з тем, змістового модуля) навчальної дисципліни залежно від кількості прослуханих годин (здобутих кредитів) здобувачу може бути визнано результати навчання, набуті під час неформальної та/або інформальної освіти та зараховано їх або як частину результатів навчання, або як оцінку семестрового контролю.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою: <http://surl.li/afeagu>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методiku проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання індивідуального навчального плану, регламентуються Змінами до Положення про організацію освітнього процесу в ЗНУ: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/zm_ni_do_pozozhennya_pro_organ_zats_yu_osv_tn_ogo_protseu_v_znu_z_01_07_2024_.pdf.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини**

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ:
<http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ):
<http://sites.znu.edu.ua/confucius>